

Ticaret borsasına tescil edilip indirimli oranda gelir vergisi tevkifatı yapılan ürün için tahakkuk ettirilen muhtasar beyannameye ilişkin ödemenin geç yapılması durumunda indirimli tevkifat oranı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176200-466
Tarih	27.04.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Defterdarlığı

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-176200-466

27.04.2012

Konu : Ticaret borsasına tescil edilip indirimli oranda gelir vergisi tevkifatı yapılan ürün için tahakkuk ettirilen muhtasar beyannameye ilişkin ödemenin geç yapılması durumunda indirimli tevkifat oranı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, 2011 yılı Haziran ayında yaptığınız süt alışlarına ait listeyi 14.07.2011 tarihinde ticaret borsasına tescil ettirerek 16.07.2011 tarihinde muhtasar beyannameyi

indirimli oranda düzenleyerek e-beyanname olarak verdiğiniz, indirimli oranda tahakkuk ettirilen vergiye ilişkin ödemeyi 01.08.2011 tarihinde yasal süresi içerisinde yapamadığınız, ayrıca borsanın sorumluluğu açısından önceden banka teminat mektubu verdiğiniz belirtilerek, borsada yasal süresi içerisinde tescil yaptırmanıza rağmen tahakkuk eden gelir stopaj vergisini geç ödemeniz nedeniyle indirimli (%2 yerine %1) oranda gelir vergisi tevkifatı yapma hakkınızı kaybedip kaybetmeyeceğiniz hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Vergi kesenlerin sorumluluğu” başlıklı 11 inci maddesinde;

“Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar.

... ..

Maliye ve Gümrük Bakanlığı zirai ürünlerin (işlenmiş olanlar dahil) alım ve satımına aracılık eden kuruluşlar ile Ticaret Borsalarını bu mahsullerin satın alınması sırasında yapılacak vergi tevkifatından müteselsilen sorumlu tutmaya, söz konusu ürünlerin satışı dolayısıyla yapılacak vergi tevkifatının hangi safhada yapılacağını her bir ürün için ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir. Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından belirlenen safhadan önceki safhalarda tevkif yoluyla alınan vergiler iade edilmez ve süresinde ilgili vergi dairesine yatırılır.” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, madde metninde sayılan kurum ve kuruluşların yine madde metninde sayılan ödemeleri nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükmüne yer verilmiştir. Mezkur maddenin birinci fıkrasının 11 numaralı bendinde de çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden yapılacak gelir vergisi tevkifat oranları belirlenmiş olup, çiftçilerden alınan hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsullerinden ticaret borsalarına tescil ettirilerek satın alınanlar için % 50 indirimli olarak belirlenmiştir.

Konuyla ilgili olarak 15.09.1990 tarih ve 20636 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 164 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği’nin “5590 Sayılı Kanuna Göre Kurulmuş Bulunan Ticaret Borsalarında Tescil Ettirilerek Satın Alınan Zirai Ürün Bedellerinden Yapılacak Gelir Vergisi Tevkifatı ve Müteselsil Sorumluluk” başlıklı 4 üncü bölümü ile “Gelir Vergisi Tevkifatının Yapılmayacağı Durumlar ve Müteselsil Sorumluluktan Kurtulma” başlıklı 10’uncu bölümünde, borsada tescil ettirilerek, çiftçilerden satın alınan zirai ürün bedelleri üzerinden yapılan gelir vergisi tevkifatının beyan edilerek ödenmemesi halinde, bu vergi ile buna bağlı ceza, gecikme faizi ve gecikme zammından çiftçiden ürünü satın alanla birlikte borsa ve yöneticilerinin de sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar uyarınca, ticaret borsasında tescil ettirmek kaydıyla çiftçilerden satın alınan hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için % 50

indirimli gelir vergisi tevkifatı uygulamasından yararlanmanız mümkün bulunmakta olup, muhtasar beyanname ile tahakkuk ettirilen söz konusu gelir vergisi tevkifatına ilişkin ödemenin kanuni süresinden sonra yapılmasının indirimli oranda gelir vergisi tevkifatından faydalanılmasına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026